

รายวิชา ภาษาไทย

รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรียนรู้ทักษะสื่อสาร พิจารณางานเขียน

เรื่อง เขียนวิเคราะห์วิจารณ์

ครูผู้สอน ครูธีระพล แก้วคำจันทร์

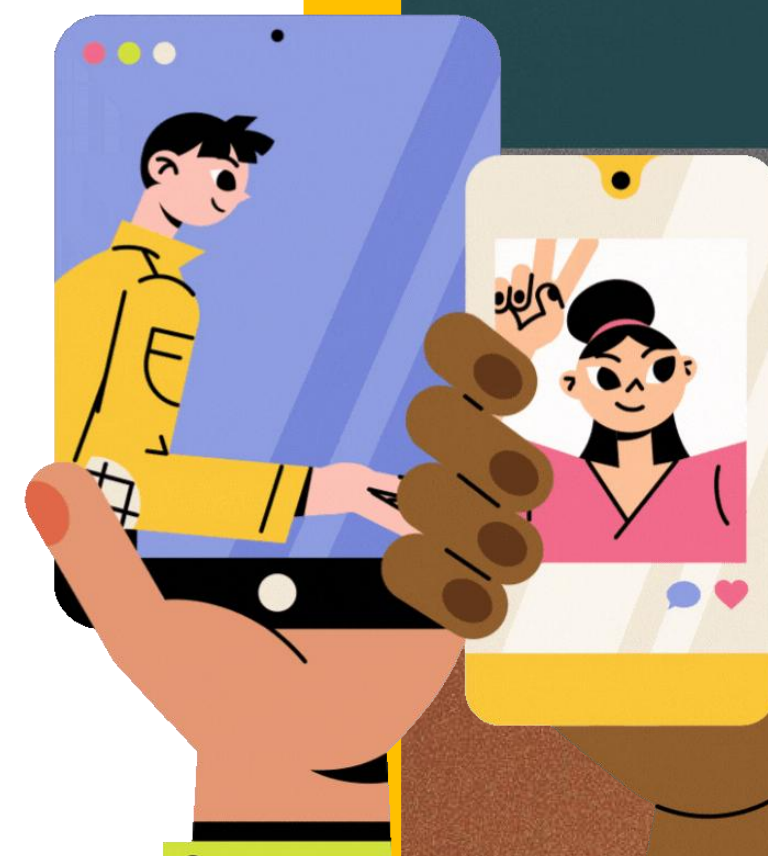
กิจกรรม

รู้จักคน...รู้จักคิด

นักเรียนอ่านข้อความต่อไปนี้

การใช้โทรศัพท์มือถือในห้องเรียน
อาจช่วยให้ค้นคว้าข้อมูลได้สะดวกรวดเร็ว
แต่ก็อาจทำให้เสียสมาธิจากบทเรียน
ได้เช่นกัน

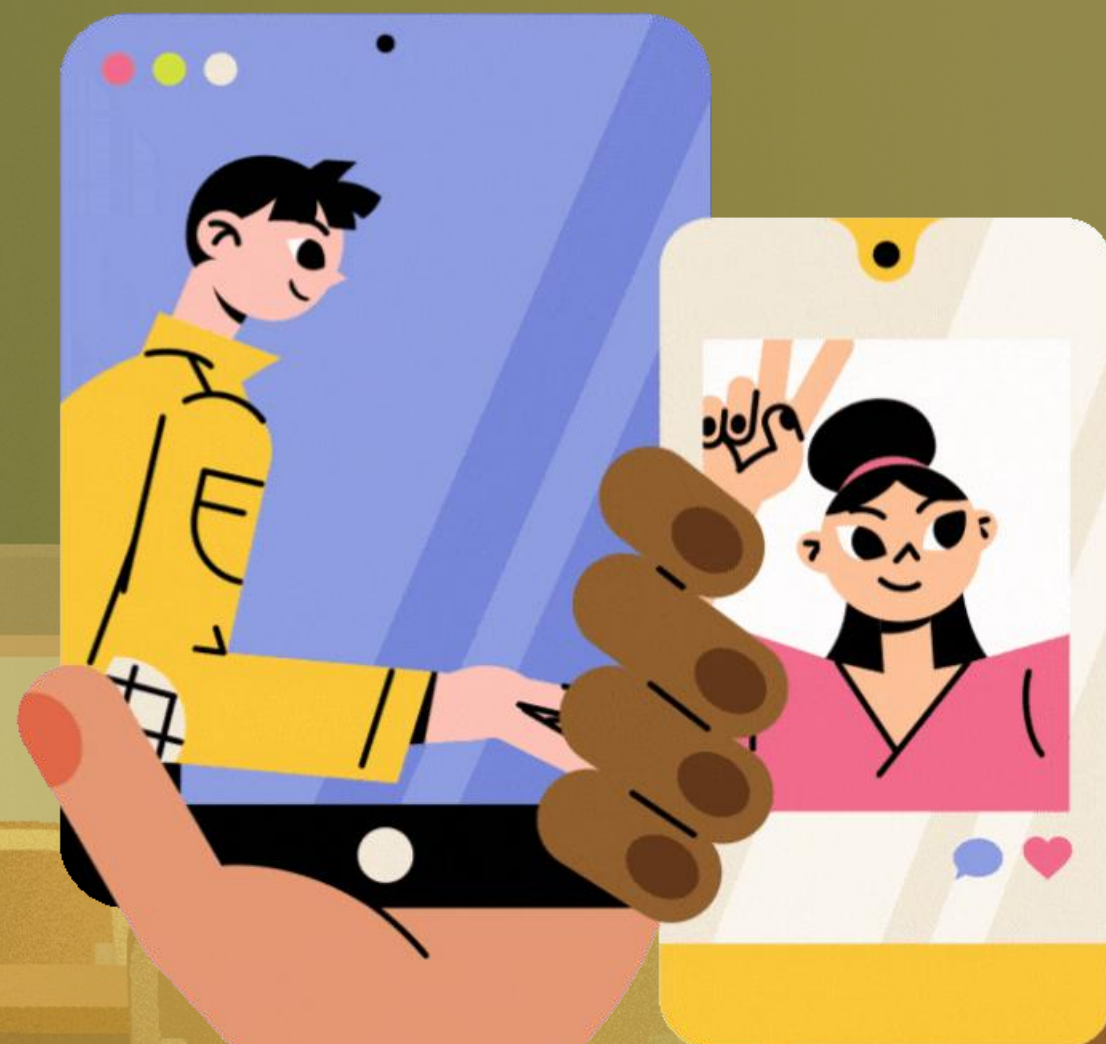
กิจกรรม “โทรศัพท์มือถือ...ช่วยหรือรบกวน”

**สีเขียว =
เห็นด้วย**

**สีแดง =
ไม่เห็นด้วย**

สิ่งที่นักเรียนพึงทำคือการแสดงความคิดเห็น
โดยใช้เหตุผลประกอบ ซึ่งเป็นพื้นฐานของ
การ “วิเคราะห์และวิจารณ์” นั่นเอง

เขียนวิเคราะห์วิจารณ์

จุดประสงค์การเรียนรู้

๑. อธิบายความหมายและความสำคัญของการเขียนวิเคราะห์วิจารณ์ได้
๒. เขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผลและเป็นระบบ
๓. มีเจตคติที่ดีต่อการอ่านและการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล

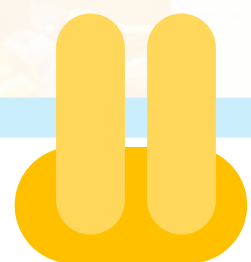
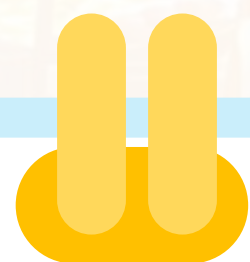
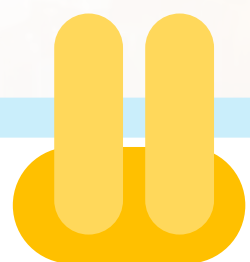
อ่านบทความ

“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวา กำลังจะหวานคืน”

นักเรียนแต่ละกลุ่มจะต้องอ่าน ทำความเข้าใจ
และเตรียมวิเคราะห์ สิ่งที่ได้อ่านเพื่อร่วมกิจกรรมต่อไป

อ่านบทอ่าน

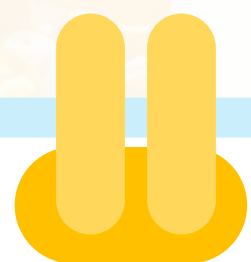
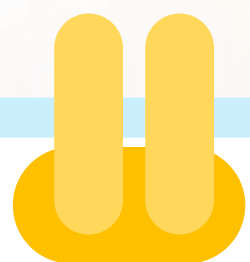
“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวา กำลังจะหวนคืน”

เสียงเพลงลูกทุ่งแว่วหวานกังวานมาแต่ไกล ในขณะที่แสงไฟเริ่มต้น
กะพริบไปตามจังหวะเสียงเพลงห่างออกไปไม่ไกลนัก เรือพายลำน้อย
หากเต็มไปด้วยขนม ผลไม้จากบ้านสวน หลายลำกำลังมุ่งหน้าใกล้เข้ามา...
นานมาแล้วที่ความครึกครื้นเช่นนี้ ห่างหายไปจากลำคลองอัมพวาหลายสิบปี
ผ่านมาแล้วที่ตลาดน้ำอัมพวา อำเภออัมพวา จังหวัดสมุทรสงคราม

อ่านบทอ่าน

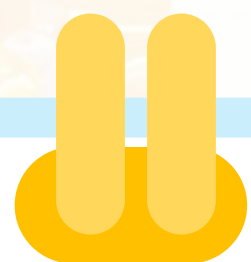
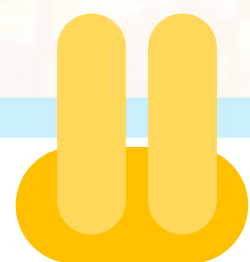
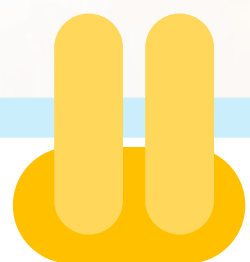
“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวากำลังจะหวนคืน”

ผ่านวันเวลาอันเจียบเหงา หลังจากเส้นทางสัญจรทางน้ำเริ่มหมดความสำคัญ และถนนหนทางเข้ามาทดแทนที่ ตลาดน้ำบริเวณปากน้ำอัมพวาติดกับแม่น้ำแม่กลองแห่งนี้ ซึ่งเดิมทีเป็นจุดแลกเปลี่ยนซื้อขาย สินค้าอันสำคัญที่สุดของเมืองแม่กลองจึงค่อย ๆ ซบเซาลงไป เรือหลายร้อยที่เคยลอยลำบรรทุกข้าวของเครื่องใช้ อาหารคาวหวาน ก็ห่างหายไปจนลำคลองแห่งนี้เจียบเหงาตามไปด้วย

อ่านบทอ่าน

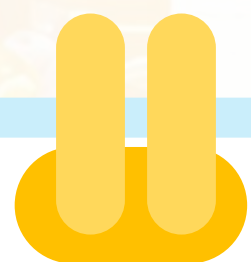
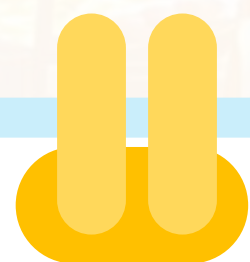
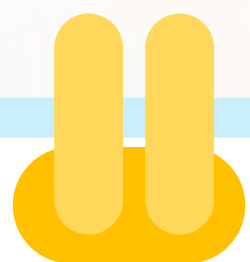
“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวา กำลังจะหวานคืน”

หากวันนี้ ภาพอดีตของลำคลองสายนี้ค่อยกำลังถูกปะติดปะต่อขึ้นใหม่
ขึ้นมาอีกครั้ง ด้วยความพยายามของชาวชุมชนอัมพวา และการสนับสนุนของ
เทศบาลตำบลอัมพวา ที่ช่วยกันพัฒนาบริเวณถนนหน้าเทศบาล ให้เป็นสถานที่
จำหน่ายอาหาร ขนม และผลไม้หลากหลายชนิดพร้อม ๆ กับชักชวนชาวบ้านสวน
จากลำคลองอื่นละแวกใกล้เคียง ให้ล่องเรือนำสินค้าอาหารมาจำหน่าย

อ่านบทอ่าน

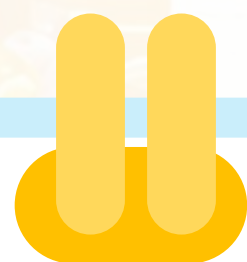
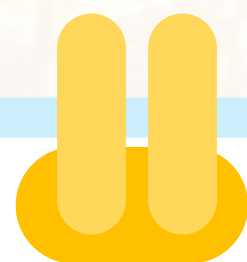
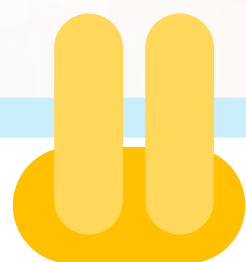
“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวากำลังจะหวนคืน”

เพื่อนำความคึกคักของตลาดในอดีตกลับมาสู่คลองอัมพวา โดยกำหนดให้มีสัปดาห์ละ ๓ วัน คือ ทุกวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ ช่วงเวลาบ่ายสี่โมงเย็น ไปจนถึงเวลาประมาณสามทุ่ม ทุกเย็นวันศุกร์ เสาร์ และอาทิตย์ เรือนแถวไม้เก่าแก่ที่เคยเจียบเหงา จึงกลับมามีชีวิตชีวาอีกหน เมื่อคนในชุมชนช่วยกันจัดช่วยกันหาสินค้าผลิตภัณฑ์ซึ่งทำกันในชุมชนมาวางจำหน่าย

อ่านบทอ่าน

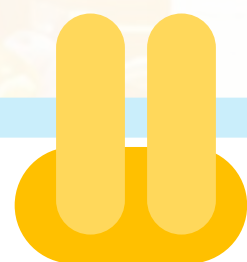
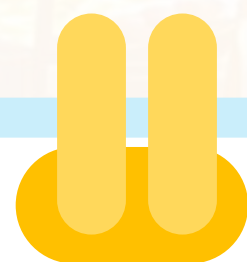
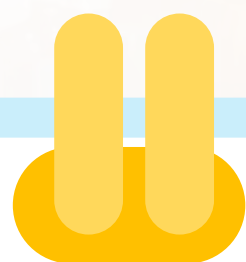
“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวากำลังจะหวนคืน”

บ้างก็จัดหาเครื่องขยายเสียงผลัดกันร้องรำทำเพลงสร้างความครึกครื้น
ในขณะที่ลำคลองเต็มไปด้วยเรือลอยลำจำหน่ายอาหารการกิน ทั้งกล้วยเตี๋ยวเรือ
ผัดไทย หอยทอด และขนมไทยหลากหลายชนิด

อ่านบทอ่าน

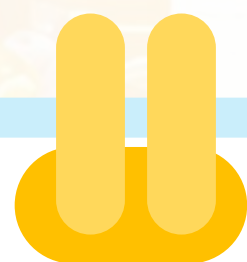
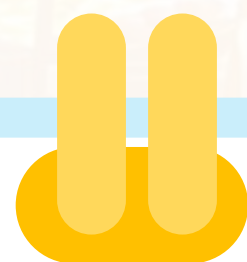
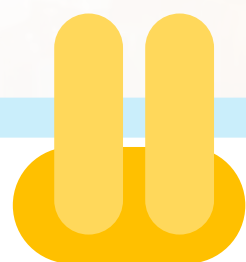
“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวากำลังจะหวนคืน”

ตลาดน้ำยามเย็นอัมพวาจึงนับเป็นจุดหมายใหม่สำหรับการท่องเที่ยวเพื่อสัมผัสกับอดีตและความเป็นไปของชุมชนอันเก่าแก่อีกแห่งหนึ่งซึ่งไม่ควรผ่านเลย ทั้งยังมีระยะทางไม่ห่างไกลจากกรุงเทพฯ มากนักการเดินทางมาท่องเที่ยวซื้ออาหารการกิน

อ่านบทอ่าน

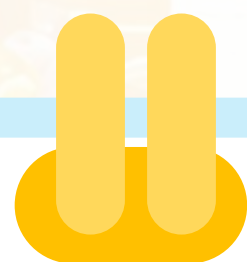
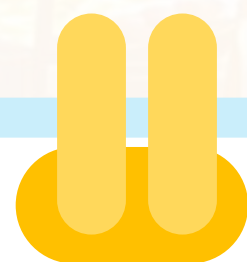
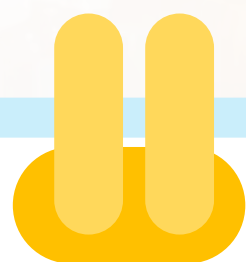
“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวา กำลังจะหวานคืน”

นอกจากจะช่วยให้ชาวบ้านมีรายได้เสริมเพิ่มขึ้นแล้ว ยังอาจช่วยต่อเติมกำลังใจให้กับความพยายามพลิกฟื้นและรักษาอดีตอันสวยงามของชุมชนได้อีกทางหนึ่งด้วย เสียงเพลงลูกทุ่งแว่วหวานกังวานมาแต่ไกล ในขณะที่แสงไฟเริ่มต้นกะพริบไปตามจังหวะเสียงเพลง ห้างออกไปไม่ไกลนัก

อ่านบทอ่าน

“ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวา กำลังจะหวนคืน”

เรือพายลำน้อยหากเต็มไปด้วยขนม ผลไม้จากบ้านสวนหลายลำ
กำลังมุ่งหน้าใกล้เข้ามา...นานมาแล้วที่ความครึกครื้นเช่นนี้ห่างหายไป
จากลำคลองอัมพวา

หากวันนี้ บรรยากาศเหล่านั้นค่อยๆ จะกลับมาเยี่ยมเยือนลำคลองสายนี้อีกหน

อนุสาร อ.ส.ท. เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๔๘: สายัณห์ ชื่นอุดมสวัสดิ์

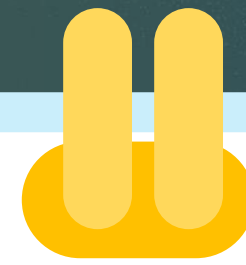
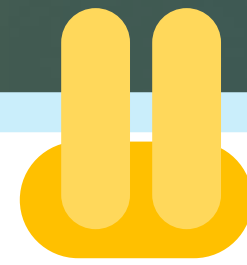
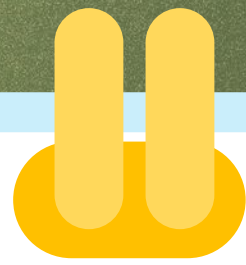
ชวนคิดชวนคุย

๑. จากสิ่งที่นักเรียนอ่านเห็นคุณค่าอะไร
ในเรื่องนี้บ้าง
๒. ผู้เขียนต้องการสื่อสารเรื่องอะไร
๓. มีมุมมองใดที่นักเรียนเห็นต่างบ้าง

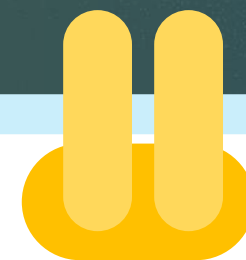
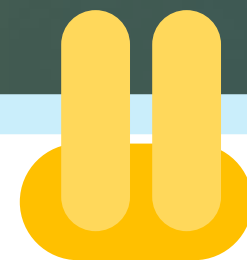
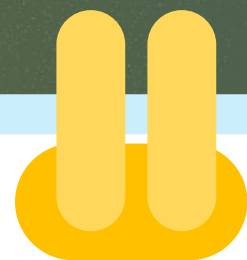
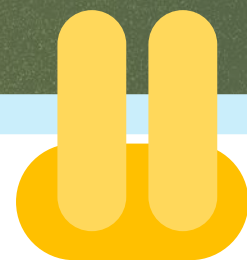
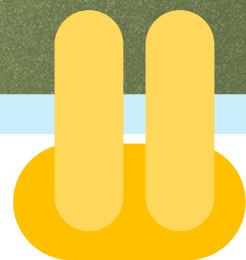
หลักการวิเคราะห์วิจารณ์การอ่าน

การวิเคราะห์วิจารณ์การอ่าน คือ การอ่านอย่างมีเหตุผล
เพื่อทำความเข้าใจเนื้อหา ความคิด และเจตนาของผู้เขียนอย่างลึกซึ้ง
พร้อมทั้งสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีหลักการ ไม่ใช่เพียงอ่าน
แล้วเชื่อกันที แต่ต้องรู้จัก คิด วิเคราะห์ เปรียบเทียบ และตัดสิน
คุณค่า ของสิ่งที่อ่านอย่างเหมาะสม

๑. การวิเคราะห์ (Analysis)

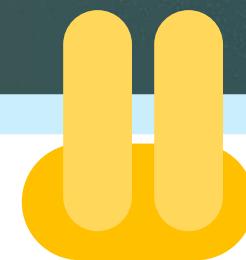
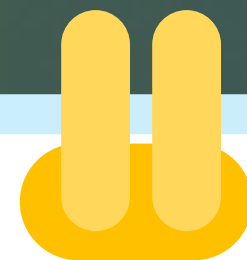
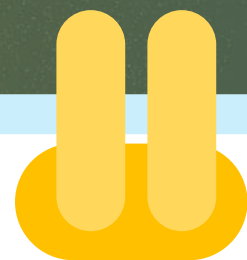
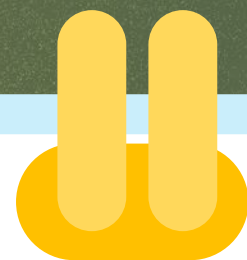
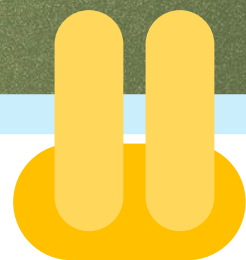

หมายถึง การแยกแยะและทำความเข้าใจส่วนประกอบของเรื่อง
โดยพิจารณาในด้านต่าง ๆ เช่น

- ๑) เนื้อเรื่อง (สาระสำคัญ) – เรื่องราวหรือข้อเท็จจริงที่ผู้เขียนนำเสนอ
- ๒) แนวคิดหลัก (แก่นเรื่อง) – สิ่งที่ผู้เขียนต้องการสื่อให้ผู้อ่านเข้าใจ

๑. การวิเคราะห์ (Analysis)

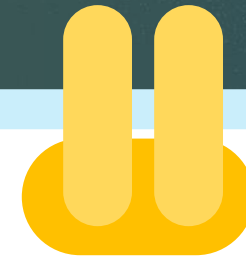
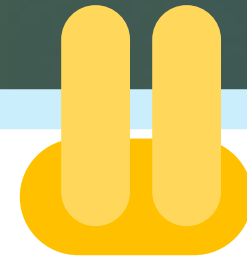
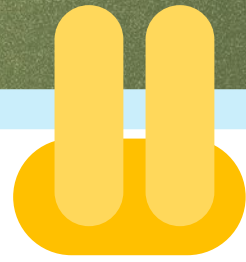
๓) กลวิธีการเขียน – วิธีการนำเสนอ เช่น การบรรยาย การอธิบาย
การเปรียบเทียบ หรือการยกตัวอย่าง

๔) ภาษาและสำนวน – การใช้ถ้อยคำ ภาพพจน์ หรืออารมณ์ของภาษา

๕) เจตนาของผู้เขียน – จุดประสงค์ในการเขียน เช่น เพื่อให้ความรู้
เพื่อชักชวน หรือเพื่อเตือนสติ

๒. การวิจารณ์ (Criticism)

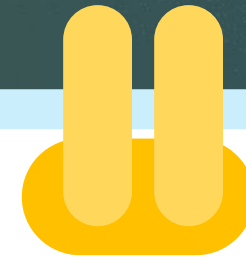
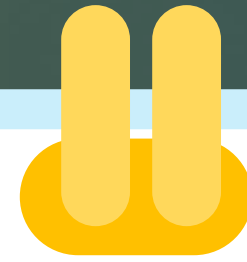
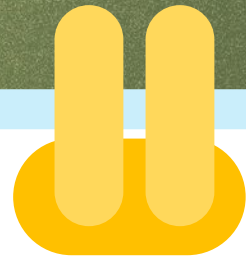

หมายถึง การแสดงความคิดเห็นต่อสิ่งที่อ่าน โดยใช้เหตุผลและหลักเกณฑ์ที่เหมาะสม ซึ่งควรคำนึงถึง ๓ ด้าน คือ

๑) ด้านเนื้อหา – เนื้อหาถูกต้อง เป็นประโยชน์ และสอดคล้องกับความจริงหรือไม่

๒. การวิจารณ์ (Criticism)

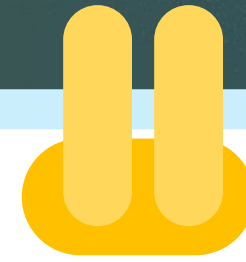
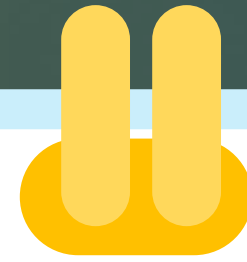
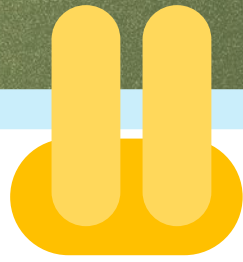

๒) ด้านแนวคิด – ผู้เขียนมีมุมมองหรือทัศนคติอย่างไร
เห็นด้วยหรือไม่ เพราะเหตุใด

๓) ด้านการใช้ภาษา – ภาษาชัดเจน เหมาะสม และสร้างความเข้าใจ
แก่ผู้อ่านหรือไม่

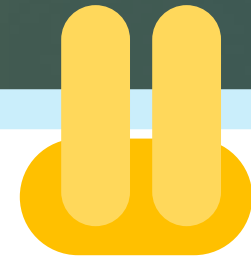
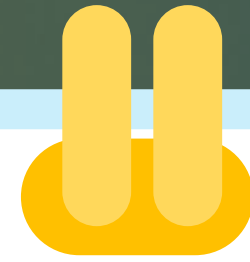
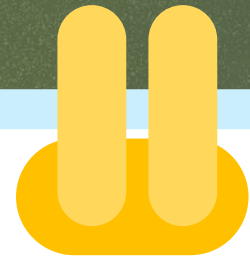
หลักสำคัญของการวิเคราะห์วิจารณ์

๑. อ่านอย่างตั้งใจ ทำความเข้าใจทั้งเรื่องโดยไม่ด่วนตัดสิน
๒. พิจารณาเหตุผลของผู้เขียนว่ามีความน่าเชื่อถือหรือไม่
๓. ใช้ข้อมูลหรือประสบการณ์จริงของตนเองประกอบการพิจารณา
๔. แสดงความคิดเห็นอย่างสุภาพ มีเหตุผล และสร้างสรรค์
๕. สรุปความคิดเห็นของตนอย่างชัดเจน และแสดงจุดยืนด้วยความมั่นใจ

ตัวอย่าง คำถามช่วยในการวิเคราะห์วิจารณ์

๑. ผู้เขียนต้องการสื่อเรื่องอะไร
๒. เหตุผลของผู้เขียนน่าเชื่อถือหรือไม่ เพราะเหตุใด
๓. ผู้เขียนใช้วิธีการเขียนอย่างไรให้เรื่องน่าสนใจ
๔. ผู้อ่านได้ข้อคิดหรือแนวทางใดจากเรื่องนี้บ้าง
๕. ผู้อ่านเห็นด้วยหรือไม่กับความคิดเห็นของผู้เขียน

ใบงานที่ ๑ (หน้าที่ ๓๔)

เรื่อง การเขียนวิเคราะห์

วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

(สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th)

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง เรียนรู้ทักษะสื่อสาร พิจารณงานเขียน
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท๒๒๑๐๒ ภาคเรียนที่ ๒ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๒

คำชี้แจง ให้นักเรียนอ่านบทอ่านที่กำหนด แล้วเขียนคำตอบตามรูปแบบการเขียนวิเคราะห์วิจารณ์

๑. รูปแบบการเขียน/การนำเสนอเนื้อหา

๒. กลวิธีการเขียน

๓. เขียนวิเคราะห์วิจารณ์

๔. คุณค่าที่ได้จากการอ่าน

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๑. รูปแบบการเขียน/การนำเสนอเนื้อหา

.....

๒. กลวิธีการเขียน

.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๓. เขียนวิเคราะห์

.....

.....

.....

ใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๔. คุณค่าที่ได้จากการอ่าน

.....

.....

.....

เฉลยใบงานที่ ๑

หน้าที่ ๓๔

เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๑. รูปแบบการเขียน/การนำเสนอเนื้อหา
งานเขียนสารคดี

๒. กลวิธีการเขียน

แบ่งการนำเสนอเป็นความนำ ความเชื่อม เนื้อเรื่อง และบทสรุปโดยเขียนขึ้น
จากประสบการณ์ การศึกษาค้นคว้าข้อมูลหรือการสัมผัสพื้นที่โดยตรง ถ่ายทอด
ความเป็นไปของสถานที่ ใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ลำดับความตามเหตุและผล

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๓. เขียนวิเคราะห์

งานเขียนสารคดีนี้ชื่อ “ตลาดน้ำอัมพวา ชีวิตชีวา กำลังจะหวนคีน”
มีลักษณะการใช้ภาษาเร้าความสนใจ และชวนให้ตั้งคำถามว่าสิ่งที่หายไป
จะกลับคืนมาด้วยวิธีการใด เมื่อเกิดคำถามจึงนำไปสู่การติดตาม
และมีการเรียบเรียงถ้อยคำเพื่อตั้งชื่อเรื่องสร้างขอบข่ายให้ผู้อ่านทราบว่า
ผู้เขียนจะนำเสนอเรื่องใด

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๓. เขียนวิเคราะห์

สารคดีเรื่องนี้มีการนำเสนอเนื้อหาเป็นความนำ ที่บรรยายบรรยากาศที่คึกคักของตลาดน้ำอัมพวา มีความเชื่อมโยงที่เขียนย้อนอดีตที่เปลี่ยนแปลงตามยุคสมัย จากนั้นจึงเขียนเนื้อเรื่องเกี่ยวกับวัน - เวลาการให้บริการสินค้า โดยมีจุดประสงค์เชิญชวนให้ผู้อ่านเดินทางไปท่องเที่ยว และบทสรุปที่เน้นย้ำบรรยากาศของความมีชีวิตชีวาได้เกิดขึ้นแล้ว

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๓. เขียนวิเคราะห์

ผู้เขียนเลือกใช้ภาษาที่เข้าใจง่าย ลำดับความตามเหตุ และผล
คุณค่าของสารคดีอยู่ที่การสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือร่วมใจ
ระหว่างคนในชุมชน และหน่วยงานรัฐ

เฉลยใบงานที่ ๑ เรื่อง การเขียนวิเคราะห์วิจารณ์เรื่องที่อ่าน

๔. คุณค่าที่ได้จากการอ่าน

การสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับความร่วมมือ ร่วมใจ ระหว่างคนในชุมชน
และคนในชุมชนกับหน่วยงานรัฐ และยังสะท้อนแนวคิดเกี่ยวกับ
การเป็นส่วนหนึ่งของการร่วมสนับสนุนผู้อื่นให้กระทำสิ่งดีงาม

สรุปบทเรียน

“การวิเคราะห์วิจารณ์การอ่าน”

ช่วยให้ผู้อ่านเป็นผู้คิดเป็น เห็นคุณค่าในสิ่งที่อ่าน และสามารถ
ใช้เหตุผลประกอบการตัดสินใจ ไม่เชื่อสิ่งใดโดยขาดการไตร่ตรอง

ซึ่งเป็นทักษะสำคัญของการเป็น “**นักอ่านที่มีวิจารณญาณ**”

บทเรียนครั้งต่อไป

เขียนแสดงความคิดเห็น

เขียนโต้แย้ง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่ www.dltv.ac.th

สิ่งที่ต้องเตรียม

๑. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น เขียนโต้แย้ง
๒. ใบความรู้ที่ ๑ เรื่อง การเขียนแสดงความคิดเห็น และการเขียนโต้แย้ง

สามารถดาวน์โหลดได้ที่

www.dltv.ac.th

